

Ogólnopolski Ruch Programowo - Metodyczny
Wspólnota Drużyn Grunwaldzkich
przy Chorągwi Warmińsko-Mazurskiej ZHP

Program na rok harcerski 2006/2007

„Ślady dziejów”

Program pt. "Ślady dziejów" związany jest z popularyzacją materialnego dziedzictwa narodowego i włączeniem w jego ochronę jednostek uczestniczących we współzawodnictwie o Tytuł i "Odznakę Grunwaldzką". W ziemi zapisane są nasze dzieje i czas obecny, niektóre zapisy stworzyła natura, inne historia, jeszcze inne człowiek.

Bogactwo naszego narodu to ziemia i wierni jej ludzie a także kultura i tradycje ukształtowane przez stulecia, korzeniami sięgające czasów pradawnych.

Dziedzictwo materialne to przyroda, krajobraz, architektura, sposób gospodarowania i lokalna twórczość.

Przechodzimy codziennie obok zabytków architektury, które stworzyła ludzka ręka na tej ziemi setki lat temu, siadamy podczas wycieczek pod konarami drzew, które widziały zielonymi oczami czasy młodości naszych praprapradziadków, wspinamy się na skały, które były tu kiedy jeszcze zanim zawędrował na te tereny człowiek.

Widzimy jak zmienił się krajobraz, przyroda, architektura i sam człowiek na przestrzeni dziejów.

Jaki pozostawimy świat dla następnych pokoleń zależy od nas ale aby chronić nasze dziedzictwo narodowe, musimy je poznać. Właśnie dlatego zapraszamy wszystkich na wędrowkę ŚLADAMI DZIEJÓW..

Program powinien być realizowany od 31 października 2006 r. do 30 kwietnia 2007 r., zgodnie z obowiązującą metodyką w poszczególnych grupach wiekowych.

W przypadku zuchów i harcerzy poznawanie tematu powinno być realizowane poprzez zabawę i grę; harcerzy starszych poprzez poszukiwania i projekty; wędrowników, poprzez pracę i służbę na rzecz ochrony zabytków, ich propagowanie we wspólnotach lokalnych i współpracę z instytucjami działającymi na rzecz polskiego dziedzictwa narodowego.

Przed przystąpieniem do realizacji programu należy zapoznać uczestników z pojęciami: zabytek, dziedzictwo narodowe i jego rodzaje (materialne, niematerialne, naturalne).

Natomiast drużynowi lub osoby kierujące realizacją zadania powinny znać rodzaje i lokalizację zabytków w regionie i kraju i ich charakterystyczne cechy.

Podsumowanie programu odbędzie się na Ogólnopolskim Zlocie Grunwaldzkim

w 2007 r.

Pomocne w tym mogą być rejestry zabytków w poszczególnych województwach, Lista Światowego Dziedzictwa UNESCO, przewodniki i mapy turystyczne.

Po zrealizowaniu programu uczestnik będzie:

UMIAŁ:

- zdefiniować pojęcia: dziedzictwo narodowe, zabytek;
- wskazać rodzaje dziedzictwa narodowego;
- wykazać różnice pomiędzy poszczególnymi rodzajami zabytków.

ROZUMIAŁ:

- potrzebę poznawania dorobku poprzednich pokoleń;
- konieczność ochrony dziedzictwa narodowego.

POTRAFIŁ:

- przyłączyć przykłady obiektów materialnego dziedzictwa narodowego w kraju, regionie i miejscowości;
- wskazać zabytki materialne i ciekawe miejsca pod względem przyrodniczym;
- przygotować się do odbycia wędrowki turystyczno-krajoznawczej;
- w ciekawy sposób przedstawić i propagować efekty działania swojej drużyny;
- podjąć i utrzymać współpracę z organizacjami, stowarzyszeniami i instytucjami, działającymi na rzecz ochrony dziedzictwa narodowego.

PRZYKŁADY ZADAŃ DO REALIZACJI:

Uwaga! Do zaliczenia zadania obowiązkowego wystarczy realizacja jednego zadania programu.

- w gromadach suchych

1. Zwiad suchy "zabytki mojego miasta".
2. Zabawa tematyczna "Podróże małe i duże".
3. Zabawa tematyczna "Klub Poszukiwaczy Dziedzictwa" i majsterka "Księga Klubu Poszukiwaczy Dziedzictwa" z zapisanymi, sfotografowanymi, wyrysowanymi, najcenniejszymi zdaniem suchów dziełami, przedmiotami, obiektami, terenami. Podczas realizacji zadania suchy mogą zdobywać:
 - sprawności zespołowe: archeologa, jaskiniowca, łazika, mój region, podróżnika, przyrodnika, ekoludka, leśnika, obrońcy czystej wody, wszędobylskiego.
 - sprawności indywidualne: fotoamatora, przewodnika po....
 - odznaki PTTK w tym odznakę "Siedmiomilowe Buty".
4. Suchy rajd, zjazd, biwak, cykl wycieczek "Klubu Szperaczy i Poszukiwaczy Tajemnic".
5. Cykl tematyczny "Z przyrodą za pan brat".
6. Teatrzyk suchy "Co w trawie piszczy".
7. Suchy zwiad i majsterka: "Księga polskich pomników przyrody".
8. Cykl tematyczny "Z Pyzą na polskich drózkach".
9. Zwiad suchy i mini – wystawa lub prezentacja pt.: "Cudze chwalicie, swego nie znacie...".

- w drużynach harcerskich

1. Zadanie zespołowe opracowanie własnego przewodnika po miejscu zamieszkania, regionie lub nakręcenie filmu, zorganizowanie pokazu lub innej formy prezentacji.
2. Gra fabularna "Strażnicy dziedzictwa".
3. Biwak pod hasłem "Pan Samochodzik i... zagadki regionu" lub "Pan Samochodzik i... skarby przeszłości".
4. Wieczornica "Zabytki w literaturze polskiej".
5. Gra "W gościnie u Matki Natury".
6. Turniej zastępów "Odkryj ptasie sekrety".
7. Rajd, spływ "Szlakiem siostr i braci "Bartka"" (chodzi oczywiście o dąb lub inny najbliższy pomnik przyrody).
8. Realizując zadanie harcerze mogą zdobyć:
 - sprawności: znawcy własnej miejscowości/znawca własnej miejscowości, przewodniczka po regionie/przewodnik po regionie, miłośniczka architektury/miłośnik architektury, fotoamatorka/fotoamator, fotograf, włóczęga nizinny, włóczęga górski, wspinacz, turystka rowerowa/turysta rowerowy, terenoznawca, poszukiwacz
 - odznaki PTTK.

Realizacja zadania może być uwzględniona jako jeden z warunków do zdobycia specjalności turystycznej drużyny.

- w drużynach starszoharcerskich

1. Zimowisko połączone z wędrówką szlakami zamków środowiska, w którym je zlokalizowano.
2. Opracowanie projektu Gwary na terenie Polski – "Gwara naszej okolicy".
3. Zwiad "Świadectwa grunwaldzkich dni".
4. Udział w konkursie fotograficznym, organizowanym przez wydawnictwo Readers Digest "Pokaż nam swoją Polskę" lub inny, związany z promocją zabytków.
5. Opracowanie "Naszej strony WWW" na temat ochrony zabytków.
6. Realizując zadania harcerze starsi mogą zdobyć sprawności:
 - znawcy własnej miejscowości, przewodniczka po regionie/ przewodnik po regionie, znawcy regionu/znawca regionu, miłośniczka architektury/ miłośnik architektury, architekt, fotograf, mistrzyni obiektywu/mistrz obiektywu, włóczęga nizinny, wyga, włóczęga górski, wyga górski, wspinacz, wspinacz doskonały, geolog, kolarz turysta, narciarka turystka/narciarz turysta, terenoznawca, topograf, przewodnik/przewodniczka po..., krajoznawca, tramp, wędrowiec, poszukiwacz, badacz/badaczka,
 - odznaki PTTK.

Realizacja zadania może być uwzględniona, jako jeden z warunków zdobycia specjalności turystycznej drużyny.

- w drużynach wędrowniczych

1. Opracowanie "Naszego Szlaku", na którym znajduje się ciekawe i warte odwiedzenia miejsce w mieście, środowisku, regionie. Opracowanie folderu lub przewodnika i prezentacja jego. Przedstawienie wyników swojej pracy lokalnym władzom, organizacjom turystycznym. Promocja w środowisku działania.
2. Zorganizowanie imprezy turystycznej dla harcerskiego środowiska pod hasłem "Naszym Szlakiem".

3. Podjęcie współpracy z lokalnym muzeum, izbą tradycji, ośrodkiem kultury. Czynny udział w działaniach tych instytucji, podejmowanie wspólnych przedsięwzięć, przygotowanie prezentacji, mini-wystawy (np.: "Przekazy ludowe mojego regionu"; "Wędrowniki szlakiem sztuki ludowej"; "Nasz region w fotografii"; "Przyroda w harcerskim obiektywie"; "Cudze chwalicie swojego nie znacie..."),
4. Obóz wędrowny, zimowisko "Śladami dziejów".
5. Słuchowisko radiowe "Skarby polskie dla najmłodszych".
6. Zdobyć specjalności turystycznej dla drużyny.
7. Działanie na rzecz ochrony dziedzictwa narodowego "Nasza storna WWW", zorganizowanie warsztatów ekologicznych dla dzieci i młodzieży nie zrzeszonej w ZHP, udział w warsztatach ekologicznych organizowanych przez stowarzyszenia i organizacje ekologiczne lub udział w tzw. Ścieżce ekologicznej organizowanej przy nadleśnictwach, parkach, rezerwach.
8. Zorganizowanie harcerskiego klubu turystycznego lub ekologicznego.
9. Zorganizowanie happeningu w mieście, środowisku działania "Czy mamy jakieś skarby?".
10. Służba na rzecz środowiska naturalnego – objęcie opieką i podjęcie służby na rzecz pomników przyrody, rezerwatu, parku narodowego we współpracy z odpowiednimi organizacjami, stowarzyszeniami, nadleśnictwem czy kierownictwem parku,
11. Objęcie opieką szlaku turystycznego.
12. Udział w konkursie fotograficznym, organizowanym przez wydawnictwo Readers Digest "Pokaż nam swoją Polskę",
13. Realizując zadanie wędrownicy mogą zdobyć:
 - sprawności: znawczynie regionu/znawca regionu, architekt, mistrzyni obiektywu/mistrz obiektywu, wyga, wyga górski, wspinacz doskonały, geolog, kolarz turysta, narciarka turystka/narciarz turysta, topograf, kartograf, krajoznawca, wędrowiec, badacz-badaczka.
 - Znaki służby: przyrodzie i turystyce.
 - Uprawnienia: Karta Wspinacza, Karta Tatarnika, uprawnienia PTTK np.: przewodnik po obiekcie, przewodnik po mieście, przewodnik górski po wybranym paśmie, przewodnik po regionie, przewodnika turystyki pieszej, przewodnika turystyki górskiej.

Wymienione formy stanowią propozycje zadań do realizacji drużyny: drużynowi mogą podejmować inne zadania wg własnego pomysłu lub zaczerpnięte ze "Skarbcza Zadań Grunwaldzkich", związane tematycznie z programem. Wszystkie powinny zawierać element harcerskiej służby.